

**אוניברסיטת בר-אילן
המכון לשלטון מקומי**

ביקורת ובקרה בשלטון המקומי 72-989-01
קורס בחירה סמסטר יאלי (2 ש"ש)
סמסטר ב' תשס"ז

המרצה: עו"ד מירב קנולר
שעות קבלה: על פי תיאום מראש
דוא"ל: Knoller@bezeqint.net

תיאור ומטרת הקורס:

מטרתו של הקורס: הקניית מושגי יסוד במשפט מנהלי ובדיני רשויות מקומיות, ומתן כלים לניתוח וחשיבה ביקורתית-עצמאית על תהליכים בשלטון המקומי, לאור כללי המנהל התקין טוהר המידות, ועקרון הנאמנות לציבור.

הקורס יעסוק בניתוח סוגיות מרכזיות במשפט מנהלי ובדיני רשויות מקומיות שעניינן: הליכי המינהל התקין, ביקורת הפנים, הביקורת הציבורית והביקורת המשפטית על עבודת הרשויות המקומיות.

דרישות הקורס:

נוכחות חובה.

מבחן (100%) בתום הקורס, יערך מבחן בחומר פתוח, בו יוצגו מספר אירועים לדיון, כאשר הסטודנטים ידרשו לנתח כל אירוע, באמצעות הכלים שנרכשו בקורס, ולהציע דרכי פתרון להתמודדות. במהלך הקורס יוצגו נוסח בחינה לדוגמא, ודרכי הניתוח והפתרון.

נושאי השיעורים ורשימת הקריאה:

פסקי הדין מופיעים באתר האינטרנט של בית המשפט העליון בכתובת: www.court.gov.il

חוקי היסוד מופיעים באתר האינטרנט של הכנסת בכתובת: www.knesset.gov.il

כמו כן ניתן למצוא את צילומי פסקי הדין והחוקים בספריית מדעי החברה או בתוכנות מידע משפטי דוגמת: תקדין, פדאור, ואחרות ובאתרי אינטרנט העוסקים בנושאים משפטיים.

א. מבוא ומושגי יסוד:

מבוא כללי: הרקע ההיסטורי ומקורות הדין במשפט הישראלי, מושגי יסוד במשפט מנהלי ובדיני רשויות מקומיות, עקרון החוקיות.

- בג"צ 849/00 ג'דעון שץ נ' שר המשפטים ואח'

- בג"צ 212/03 חירות התנועה הלאומית נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה

ב. סמכויות המינהל:

סמכויות המינהל, עקרון החוקיות סמכויות עזר, סמכויות ממשל כלליות.

- בג"ץ 6758/01 אלי ליפשיץ נ' שר הבטחון ואח'

- בג"ץ 7455/05 הפורום המשפטי למען א"י ואח' נ' ממשלת ישראל ואח'

ג. ההליך המנהלי והליכי הבקרה:

מהו הליך מנהלי תקין, יסודות המשפט המנהלי.

- ר. הר זהב, המשפט המנהלי הישראלי (תשנ"ז) – 1996) הוצאת שנהב. עמודים 51-27, 147-159, 435-513

בספרייה למשפטים שמור לפי 67 הר-ז (329649)

ד. עקרון השקיפות והזכות למידע:

עיקרון השקיפות, הזכות למידע כבסיס לביקורת, חוק חופש המידע.

- חוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998.

תדפיס 9672 (593050)

- עע"ם 9135/03 המועצה להשכלה גבוהה ואח' נ' הוצאת עיתון הארץ ואח'

- עע"ם 6013/04 מדינת ישראל - משרד התחבורה נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ

ה. הליכי הביקורת:

ביקורת פנימית חוק מבקר המדינה, המבקר הפנימי ברשות המקומית יכולת הפיקוח על נבחרי ציבור הליכי העבודה של המבקר.

- פקודת העיריות 1934 סעיפים 170א עד 170ג.

E 342.09 ישר. חק (453662)

- חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992
תדפיס 5633 (363134)

- חוק יסוד : מבקר המדינה
תדפיס 5634 (363135)

- חוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958
תדפיס 5372 (352310)

- בג"ץ 7805/00 רוני אלוני נ' מבקרת עיריית ירושלים ו-3 אח'

נ. הביקורת השיפוטית על רשויות המנהל:

ביקורת שיפוטית, עילות ההתערבות של בית המשפט בעבודת רשויות המנהל, הלכת אי ההתערבות.

- בג"ץ 1993/03 התנועה למען איכות השלטון נ' ראש הממשלה

- בג"ץ 4885/03 ארגון מגדלי העופות בישראל ו' אח' נ' ממשלת ישראל ואח'

- בג"ץ 571/89 צבי מוסקוביץ נ' מועצת השמאים

- עמ"מ 1/82 האזם מחמוד קואסמה נ' שר הביטחון

- בג"ץ 5261/04 עו"ד יוסי פוקס ואח' נ' ראש ממשלת ישראל ואח'

- בג"ץ 5131/03 ח"כ יעקב ליצמן נ' יו"ר הכנסת

קריאה מומלצת:

א' רובינשטיין, המשפט הקונסטיטוציוני של מדינת ישראל (תשנ"ז)
שמור מדעי המדינה לפי רוב.מש (333726)

א' וינוגרד, דיני רשויות מקומיות (שני כרכים) מהדורה חמישית תשנ"ח.
בספריה למשפטים שמור 69 וינ 1998 (378054)